

Het is natuurlijk ontzettend gezellig als u uw huisdier mee kunt nemen op vakantie. Samen genieten van lekker weer, mooie wandelingen en een nieuwe omgeving! Om ervoor te zorgen dat zo'n reis voor zowel mens als dier een succes wordt, is een goede voorbereiding nodig. Hier leest u waar u zoal aan moet denken wanneer u uw dier mee wilt nemen. Houd er wel rekening mee dat sommige dieren erg aan huis gehecht zijn; die doet u geen plezier met een uitstapje naar het buitenland.

Een bestemming kiezen

Als u van plan bent uw huisdier mee op vakantie te nemen, is het goed om vooraf bij uw vakantieadres te informeren of huisdieren welkom zijn. Vraag dan ook meteen naar de regels rond hun aanwezigheid. Zoekt u een vakantiehuisje waar u met uw huisdier welkom bent, kijk dan eens bij het kopje 'Handige adressen en links' achteraan dit document.

Bij een reis naar het buitenland moet u rekening houden met de reisduur, het klimaat en de conditie van uw huisdier. Sommige huisdieren kunnen bijvoorbeeld niet goed tegen autoreizen of te hoge temperaturen. Wilt u uw huisdier graag mee op vakantie, dan zult u de bestemming van uw reis hieraan moeten aanpassen.

Over de grens met een hond of kat

Voordat u een hond of kat mee de grens mag overnemen, moet het dier voldoen aan een aantal wettelijke eisen. Deze eisen kunnen per land verschillen. Uw huisdier heeft in ieder geval een Europees dierenpaspoort nodig. Zo'n paspoort is verkrijgbaar bij uw dierenarts.

Onder het kopje 'Reizen binnen Europa' staat een opsomming van de belangrijkste eisen voor reizen met de hond, kat of fret binnen de EU. Voor honden, katten en fretten is er namelijk regelgeving opgesteld. Kijk daar van tevoren goed naar. Bij de Praktische informatie over Invoereisen vindt u niet alleen een volledig overzicht van eisen die voor reizen naar landen binnen de EU gelden, maar ook voor reizen naar landen die niet tot de EU behoren.

Aanhouden

Als de papieren van uw gezelschapsdier niet in orde blijken te zijn, kan de douane het dier "aanhouden". Het kan zijn dat uw dier dan in quarantaine moet, totdat het voldoet aan de gezondheidsvoorschriften. De douane kan ook beslissen het dier terug te sturen naar het land van herkomst. Uw dier gaat in dat geval terug naar Nederland. Als quarantaine of terugsturen geen opties zijn, kan in het uiterste geval het dier geëuthanaseerd worden. Alle extra kosten zijn voor rekening van de eigenaar van het dier. Neem dus geen risico, zorg ervoor dat de papieren van uw huisdier op tijd geregeld en in orde zijn.

Reizen binnen Europa

Voor het reizen met honden, katten en fretten binnen de EU gelden sinds 3 juli 2004 de volgende eisen:

- Alle honden, katten en fretten hebben een EU-paspoort nodig als zij op reis gaan naar het buitenland. De Nederlandse versie van het EU-paspoort wordt uitgegeven door de dierenarts.
- Honden, katten en fretten moeten ter identificatie een chip hebben. Vergeet niet het chipnummer en uw adresgegevens bij een portaal te laten registreren.
- Alle honden, katten en fretten moeten zijn ingeënt tegen rabiës (hondsdolheid), minstens 21 dagen voor vertrek. De dierenarts moet dit aantekenen in het paspoort.
- Bij een aantal landen moeten honden verplicht behandeld worden tegen wormen. Kijk voor de eisen per land bij de Praktische informatie over Invoereisen.
- Als u reist naar landen die wel in Europa liggen, maar niet bij de EU horen, kunnen andere eisen gelden. Kijk bij de Praktische informatie over Invoereisen voor meer informatie en regel alles bijtijds!

Vaccinaties en andere medische voorzorgsmaatregelen

Officieel is vaak alleen de hondsdolheidvaccinatie bij het overgaan van de grens verplicht voor uw hond, kat of fret, maar toch is het verstandig om ervoor te zorgen dat uw huisdier goed is ingeënt tegen álle ziekten die kunnen voorkomen. In het buitenland zijn er soms ziekten die in ons land niet (meer) voorkomen. U wilt uiteraard voorkomen dat uw huisdier daarvan ziek zou worden of, erger nog, dood zou gaan. Ziekten zoals hartwormziekte en leishmaniose en door teken overgebrachte ziekten zoals babesiose en de ziekte van Lyme kunnen in grote delen van Europa en daarbuiten worden opgelopen. Bescherm uw huisdier hier dus tegen. Voor meer informatie hierover kunt u de Praktische informatie over Dierziekten in het buitenland lezen.

Ook zijn er ziekten die dieren kunnen doorgeven aan mensen. Deze ziekten worden ook wel zoönosen genoemd. Een voorbeeld daarvan is besmetting met de vossenlintworm: via de ontlasting van besmette honden en katten kunnen ook mensen hiermee besmet worden en ernstig ziek van worden. Voor meer informatie kunt u terecht bij de dierenarts.

Hondsdolheid: niet alleen bij honden!

De eerste inenting tegen hondsdolheid moet binnen de EU minstens 21 dagen vóór de reis worden toegediend. Sommige landen buiten de EU eisen dat deze vaccinatie nog eerder wordt gegeven, soms wel een half jaar van tevoren of langer, en moet er een bloedtest worden gedaan. Let erop dat niet alleen honden, maar ook katten en fretten die de grens overgaan tegen deze ziekte moeten worden ingeënt. Voor dieren die jonger zijn dan drie maanden op het moment dat de reis begint, gelden meestal afwijkende regels en vaak mogen ze niet mee omdat ze nog niet afdoende gevaccineerd zijn. Ze kunnen pas op een leeftijd van 12 weken gevaccineerd worden en daarna geldt nog de wachttijd van 21 dagen. Informeer bij uw dierenarts. Specifieke informatie per land is na te lezen in de Praktische informatie over Invoereisen.

Het ras van uw hond speelt mee

Niet alle hondenrassen mag u zomaar op vakantie meenemen. Er zijn landen die extra eisen stellen aan het reizen met honden van bepaalde rassen. Sommige landen verbieden zelfs bepaalde hondenrassen. Een bekend voorbeeld is de pitbull: deze mag in veel landen niet mee op reis. In bijvoorbeeld Frankrijk zijn ook kruisingen van de American Staffordshire terriër, Staffordshire bull terriër, mastiff, boerboel en tosa niet welkom en worden aan raszuivere American staffords, tosa's en rottweilers en aan kruising rottweilers zulke zware eisen gesteld dat het vrijwel onmogelijk is hen mee te nemen op vakantie. Er zijn meer landen die dergelijke regels hebben; ook o.a. Denemarken, Noorwegen, Spanje, Portugal, Ierland, Verenigd Koninkrijk en Kroatië hebben lijsten met verboden rassen. In Duitsland mogen de American Staffordshire terriërs, Staffordshire bull terriers en bull terriers en hun kruisingen en ook pitbulls maximaal vier weken blijven, maar moeten er bovendien speciale papieren (met Duitse vertaling) worden meegenomen die bewijzen dat de hond geen gevaarlijk gedrag heeft vertoond.

Houd dus de invoereisen van uw vakantieland goed in de gaten. Let op dat afzonderlijke bestuursgebieden binnen een land (zoals Bundesländer in Duitsland en Kantons in Zwitserland) nog aanvullende eisen kunnen hebben. Vergeet ook niet te kijken naar de eisen die gelden in de landen waar u met de auto doorheen rijdt!

Houd er rekening mee dat de eisen per land wel eens veranderen. Informeer bij de dierenarts of kijk bij de Praktische informatie over Invoereisen.

Over de grens met konijnen, kleine knaagdieren, vogels en andere diersoorten

Voor vervoer van deze dieren door privépersonen bestaan geen algemene vervoersregels binnen de EU. In veel gevallen is een door de dierenarts afgegeven gezondheidsverklaring voldoende, maar ga altijd na wat de eisen precies zijn voor u een dier meeneemt. Voor sommige diersoorten kunnen beperkingen gelden, bijvoorbeeld bij vogels in geval van vogelgriep. Als u reist met een dier dat onder de CITES regeling valt, moet u de bijbehorende papieren meenemen. Voor de meest recente regels kunt u het beste contact opnemen met de dierenarts, de ambassade of het consulaat van uw reisdoel. Zie ook het kopje 'Handige adressen en links' achteraan dit document.

Reizen algemeen**Een goede voorbereiding**

Zorg ervoor dat uw huisdier goed voorbereid op reis gaat. Verzorg uw huisdier uitgebreid voordat de reis begint. Zorg er bijvoorbeeld voor dat de nagels netjes geknipt zijn. Doe dingen die uw dier minder prettig vindt liefst niet kort voor de reis om stress te vermijden. Maak het uw dier onderweg zo comfortabel mogelijk. Uw huisdier krijgt tijdens de vakantie met allerlei veranderingen te maken, zoals een nieuwe omgeving en een ander klimaat. Het is daarom aan te raden om eigen (dieet)voer mee te nemen: niet in ieder land is het (merk) voer, waar uw huisdier aan gewend is, verkrijgbaar. Plotseling van voer wisselen, kan maag-darmklachten zoals diarree bij

uw huisdier veroorzaken. Let erop dat de houdbaarheid van blikvoer afneemt bij hogere temperaturen.

Het is ook verstandig het telefoonnummer van uw eigen dierenarts, het chipnummer en een foto van uw huisdier mee te nemen. Wanneer uw huisdier bepaalde aandoeningen heeft, is het handig om een briefje mee te nemen met de vertalingen van de officiële naam van deze aandoeningen en de medicijnen. Houd er rekening mee dat medicijnen minder lang houdbaar zijn als het warm is. Controleer of er op uw vakantieadres ook een dierenarts in de buurt is.

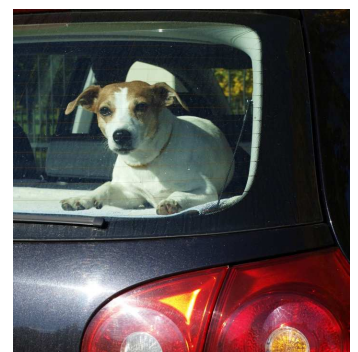
Checklist: wat moet er mee?

- Europees dierenpaspoort met daarin het ingevulde inentingsbewijs, de rabiësverklaring en een eventuele gezondheidsverklaring
- Kopie van het registratiebewijs van uw dier bij een portaal met daarop het chipnummer van uw huisdier
- Indien van toepassing: kopie van de stamboompapieren van uw dier; CITES papieren
- Eigen voer
- Water voor onderweg
- Speeltjes
- Tekenband en tekenpen
- Halsbandje met kokertje waarop uw vakantieadres of telefoonnummer vermeld staat
- Een duidelijke foto van uw huisdier
- Telefoonnummer van uw eigen dierenarts en de gegevens van een dierenarts op de plaats van bestemming
- Eet- en drinkbakken
- Voor honden een mand en/of deken en voor katten een kattenbak en strooisel, voor overige dieren huisvesting en een voorraadje bodembedekking
- EHBO-doos
- Eventueel medicijnen
- Eventueel een muilkorf
- Eventueel een extra riem
- Vlekkenspray voor ongelukjes
- Borstel, shampoo en andere verzorgingsproducten
- Hondenpoepschepje en -zakjes.

Onderweg

Wennen aan de auto

Als uw huisdier niet gewend is om met de auto te reizen, is het verstandig van tevoren enkele korte ritjes te maken. Zorg onderweg voor een veilige plaats in de auto. Honden kunnen in een reiskennel reizen, maar er zijn ook speciale hondengordels. Deze hondengordels of reiskennels zijn in sommige landen, waaronder Duitsland, verplicht! Laat de hond er van tevoren aan wennen. Zet de hond niet voorin op de bijrijdersplaats, zeker als daar een airbag zit, en laat hem nooit reizen op de hoedenplank. Een kat kunt u het beste in de reiskooi houden. De kat voelt zich dan veiliger en het voorkomt ongelukken. Het los meenemen van dieren is gevaarlijk. Denk bijvoorbeeld aan de gevolgen van een botsing, het ontsnappen van uw huisdier of een dier dat onder de pedalen kruipt!

Dit is levensgevaarlijk!

Laat uw dier thuis alvast aan de reiskooi wennen door deze open neer te zetten. Het dier kan dan zelf de kooi onderzoeken en er eventueel in gaan slapen. Geef eventueel voer, snacks of speelgoed in de kooi.

Eenmaal in de auto

Tijdens een autorit mag het niet te warm worden voor uw huisdier. Veel moderne auto's zijn voorzien van airconditioning, waardoor de temperatuur prettig blijft. Let wel op dat uw dier niet op de tocht zit. Heeft de auto geen airconditioning, zorg dan dat er voldoende frisse lucht bij uw huisdier komt. Maar laat uw dier niet zijn hoofd uit het raam steken tijdens het rijden. Dit is gevaarlijk en er is kans op oog- en oorontsteking. Op de ramen kunt u zonwering doen: zo houdt u de zon uit de auto. Stop regelmatig om uw huisdier te laten drinken. Laat uw dier nooit zonder toezicht achter in de auto. De temperatuur kan binnen een paar minuten oplopen tot meer dan 50°C, zelfs in de schaduw! Bedenk ook dat de zon draait: een auto die eerst in de schaduw stond, kan na een tijdje volop in de zon staan!

Twee uur rijden – een kwartier rust

Als uw hond meegaat, stop dan om de twee uur om het dier even uit te laten. Ook een kat, fret of ander dier heeft op tijd een rustpauze nodig. Als u uw dier moet uitlaten, maar dit onderweg niet mogelijk is, kunt u de reis beter in kortere stukken opdelen. Voer uw huisdier op de normale tijden, zorg er bij knaagdieren en konijnen voor dat ze de hele reis hooi ter beschikking hebben en neem altijd vers water mee. Op sommige vakantiebestemmingen is kraanwater niet geschikt om te drinken. Als uw huisdier niet tegen autorijden kan, maak dan geen lange autoritten. Kan het niet anders, overleg dan tijdig met de dierenarts. Er zijn tabletjes en een spray tegen reisziekte te koop, uw dierenarts kan u hier meer over vertellen.

Vliegtuig

Als u met het vliegtuig op vakantie gaat, is het vaak mogelijk om uw huisdier mee te nemen. Als uw huisdier vanaf Schiphol vliegt met KLM Cargo, moet u uw huisdier van tevoren afgeven bij het dierenhotel. Hier wordt hij opgevangen door speciaal opgeleide dierenverzorgers. Uw huisdier verblijft tijdens de vlucht in een speciaal gedeelte van het vliegtuig. In sommige gevallen kunt u uw huisdier meenemen als 'handbagage'. Informeer ruim van tevoren of de vliegmaatschappij eisen stelt aan gezondheid, bijvoorbeeld behandeling tegen wormen, vlooiën en teken. Houd er ook rekening mee dat uw hond of kat bij veel maatschappijen ouder moet zijn dan een bepaalde leeftijd om te mogen vliegen, vraag dit na bij de vliegmaatschappij van uw keuze.

Sky kennel

In het vliegtuig moet uw hond of kat meestal in een sky kennel. Op die manier reist hij veilig en comfortabel. De kennel moet aan bepaalde voorwaarden voldoen en is verkrijgbaar in verschillende maten. Let erop dat u de juiste maat kennel koopt. Uw huisdier moet met gemak kunnen staan, liggen en zich omdraaien. Maar koop hem ook niet te ruim, want dan is hij minder veilig. Honden met een stompe neus kunnen wat sneller problemen met de ademhaling hebben. Daarom is het voor dit soort honden beter om een iets grotere kennel te nemen. De sky kennels zijn onder andere verkrijgbaar bij sommige grotere dierspecialisten. Lukt het daar niet, informeer dan eens bij gespecialiseerde vrachtagentschappen. In principe moet elk dier in een eigen kennel. Kittens en puppies mogen soms samen in één kennel.

Checklist voor het vliegen

- Zorg ervoor dat de (inertings)papieren en reisdocumenten ruim van tevoren in orde zijn.
- Controleer wat de wettelijke eisen zijn om uw dier mee te kunnen nemen naar het buitenland. Kijk bij de Praktische informatie over Invoereisen.
- Zorg ervoor dat de sky kennel voorzien is van uw eigen gegevens. Vermeld ook de naam en voerinstructies voor uw huisdier.
- Laat uw huisdier een paar dagen voor de reis alvast aan de kennel wennen, tijdens de reis voelt hij zich dan meer op zijn gemak. Zet de kennel thuis neer met het deurtje open en een dekentje er in, zodat het dier het als slaapplek kan gebruiken. Ook kunt u voer en snacks in de kennel geven zodat het dier dit een leuke plaats gaat vinden.
- Geef uw huisdier 24 uur voor vertrek licht verteerbaar eten. Hij mag wel onbeperkt water drinken. Let op: knaagdieren en konijnen moeten altijd hooi ter beschikking hebben, ook tijdens de reis. Honden en katten die reisziek worden kunt u voor de reis beter niet voeren.
- Geef uw huisdier liever geen kalmerende middelen om hem tijdens de vlucht rustig te houden. Door de combinatie met de vlieghoogte kan de bloeddruk te laag worden en dat kan levensbedreigend zijn. Als het middel tijdens de vlucht uitgewerkt is, kan uw dier bovendien in paniek raken omdat hij niet weet waar hij is.
- Controleer altijd een dag van tevoren of er geen vluchtveranderingen zijn.

Meer informatie over vliegen

Voor meer informatie over het vervoer van uw huisdier met het vliegtuig kunt u terecht op de website van de vliegmaatschappij van uw keuze en de algemene website van Schiphol.

Met uw hond het water op

Veel honden vinden het heerlijk om met hun baas mee het water op te gaan. Bereid uw hond daar wel op voor. Laat het dier om te beginnen eens snuffelen aan boord en maak eerst een paar kleine tochtjes, totdat het zich veilig voelt. Als u van plan bent om de zee op te gaan, is er meer training nodig.

Aan boord kunt u uw hond natuurlijk niet zo makkelijk uitlaten. Neem poepzakjes mee om de ontlasting van uw hond aan boord of aan wal netjes op te ruimen. Voor dieren die zeeziek worden, zijn er reistabletjes te koop. Lees vooraf wel goed de bijsluiter! Geef uw hond als hij last heeft van zeeziekte voor vertrek (bijna) geen eten. Mochten al deze voorbereidingen niet helpen, dan is het verstandiger om uw hond niet mee te nemen. U wilt immers plezier voor zowel uzelf als de hond!

Zwemvest

De meeste honden kunnen zwemmen, maar als uw hond overboord valt, is het niet altijd makkelijk om hem er snel weer uit te halen. Geef uw hond daarom een zwemvest. De hond blijft dan drijven en het handvat bovenop maakt het makkelijker om het dier aan en van boord halen. De vesten zijn er voor diverse gewichten en zijn te koop bij de zogenoemde 'shipshops' in de havens en bij sommige dierenspecialzaken. Wen de hond al vooraf aan het dragen van het vest zodat hij dit normaal gaat vinden.

Op de plek van bestemming

Accommodatie

Informeer van tevoren of uw huisdier welkom is bij de camping of het hotel waar u naartoe wilt en vraag naar de voorwaarden. Als uw huisdier in de hotelkamer losloopt, hang dan een 'niet storen'-bordje op de deur. Laat de schoonmaker weten dat er een dier op de kamer is. Zo wordt de kans dat het ontsnapt kleiner. Soms is het niet mogelijk uw dier los te laten lopen of wilt u dit zelf niet. Zorg dan dat u bijvoorbeeld een bench of een kooi voor uw huisdier bij u heeft. Kijk ook eens bij de dierenspeciaalzaak. Daar verkopen ze handige producten. Voor honden is er bijvoorbeeld een ijzeren pin te koop, die u in de grond kunt draaien om uw hond er aan vast te leggen. Ook zijn er tentjes te koop voor de hond.

Klimaat

Als u uw huisdier mee wilt nemen op vakantie, moet u er aan denken dat het op je vakantiebestemming veel warmer kan zijn dan thuis. Voor fretten, bijvoorbeeld, is de temperatuur in de zomer al snel te hoog. Temperaturen boven de 30°C kunnen voor een fret dodelijk zijn. Konijnen en cavia's krijgen vanaf zo'n 24 graden al problemen met de temperatuur, u kunt hen dan ook beter niet meenemen naar warme landen. Dat geldt ook voor degoes en chinchilla's. Let erop dat uw dier het niet te warm krijgt. Vooral niet-behaarde delen van een dier en dieren met een witte vacht zijn gevoelig voor zonlicht. Zorg voor schaduw, bijvoorbeeld door een parasol neer te zetten, en voor vers drinkwater. Bij de dierenspeciaalzaak zijn speciale koelmatten te koop voor honden die u van tevoren kunt koelen met water en die vervolgens urenlang koel blijven. Deze zijn trouwens ook prima te gebruiken in de auto! Pas wel op dat uw hond er niet van eet.

Oververhitting

Als uw huisdier ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch oververhit raakt, is het belangrijk om hem zo snel mogelijk af te koelen met koel, maar niet ijskoud, water of natte doeken. Geef hem voorzichtig kleine beetjes te drinken en neem onmiddellijk contact op met een dierenarts.

Langeafstandswandelingen

Veel mensen vinden het leuk om een wandelvakantie met hun hond te doen. Als uw hond niet gewend is om lange afstanden te lopen, is het belangrijk dat u uw hond van tevoren gaat trainen. Hij kan ten slotte niet ineens 30 km per dag gaan lopen. Maak daarom thuis alvast steeds langere wandelingen met de hond. Hieronder enkele tips:

- Bekijk van tevoren de route om te zien of er beekjes zijn waarin de hond kan afkoelen en waar hij uit kan drinken. Als dat niet mogelijk is, moet u extra water voor onderweg meenemen. Neem altijd wat water mee voor het geval de beekjes ongeschikt blijken te zijn.
- In de bergen en bossen mogen honden vaak niet los lopen in verband met schapen en wild. Lijn de hond daarom aan.
- U kunt uw hond aanleren om zelf een rugzakje te dragen, met daarin zijn eigen voer en drinkwater.
- Controleer de voetzooltjes regelmatig. Als uw hond gauw problemen heeft met zijn voetzolen of als u over erg ruw terrein moet, kunt u overwegen speciale schoentjes te gebruiken. Er zijn verschillende soorten beschermhoesjes op de markt. Laat uw hond hier al voor de vakantie aan wennen. Houd er rekening mee dat een asfaltweg maar ook zand in de zon erg warm kan zijn aan de voetzolen, laat de hond zoveel mogelijk in bijvoorbeeld gras lopen.

- Gebruik een goed middel tegen teken en insecten, controleer aan het eind van iedere dag uw hond op teken.

Alles goed met uw dier?

Controleer ook tijdens uw vakantie iedere dag of uw huisdier lekker in zijn vel zit. Eet en drinkt hij voldoende? Is zijn ontlasting normaal? Ziet hij er gezond uit? Hoe is zijn gedrag? Bij twijfel over de gezondheid van uw dier is het verstandig een plaatselijke dierenarts om advies te vragen.

Uw paard mee op vakantie?

Als u met uw eigen paard op vakantie wilt, zijn er een paar dingen waar u rekening mee moet houden. Trainen en een goede voorbereiding zijn het halve werk. Het is verstandig om van tevoren de hoefsmid te laten komen, zodat uw paard weer goed op de hoeven staat. Doe dit niet op het allerlaatste moment, omdat sommige paarden even moeten wennen als ze net bekapt of beslagen zijn.

Wetgeving

Als u met uw paard wilt reizen, moet u van tevoren goed weten wat moet, wat mag, en wat niet mag. Blijft u binnen Nederland, dan moet uw paard gechipt zijn als het ouder dan zeven maanden is. Het chipnummer moet in zijn paspoort staan. In het paspoort moet ook een beschrijving van het uiterlijk van uw paard (exterieurbeschrijving) staan. In het buitenland is de chip nog niet overal geaccepteerd en is deze beschrijving soms het enige identificatiemiddel.

Gaat u naar andere EU-landen dan heeft u meestal naast een paspoort ook een gezondheidscertificaat nodig. Het paard moet hiervoor gekeurd worden. Het gezondheidscertificaat is tien dagen geldig en wordt uitgegeven door de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA). Blijft u langer in het buitenland, dan moet u het daar laten verlengen. Voor het meenemen van uw paard naar landen die niet tot de EU horen, kunnen er aanvullende papieren en importeisen zijn.

Omdat regels kunnen veranderen, moet u op tijd kijken aan welke eisen het transport van uw paard moet voldoen! Vraag dit na bij uw dierenarts of de ambassade of het consulaat van het land van bestemming.

U moet bovendien voldoen aan de Europese regels rondom transport. Dit houdt onder andere in dat u in sommige gevallen een vergunning moet aanvragen en een getuigschrift van vakbekwaamheid moet hebben, namelijk als er sprake is van 'commercieel verkeer'. Volgens de Nederlandse interpretatie van de wet gaat dit pas op als u met meer dan twee paarden reist of als er een duidelijk commercieel doel is. Ga na hoe dit geregeld is als u naar het buitenland reist.

Onderweg

Met een trailer of vrachtauto mag u minder hard rijden. Daardoor bent u langer onderweg. Volgens de wet moet u na acht uur reizen minstens één uur stoppen, zodat u het paard kunt laten drinken en eventueel wat kunt voeren. Vaker stoppen mag uiteraard ook. Het is niet veilig om paarden langs de weg uit te laden en dat is ook niet nodig. Als u langer dan 24 uur onderweg bent, is het verplicht om een rustpauze van acht uur te nemen, de paarden uit te laden en ze ergens onderweg te laten overnachten.

Checklist

Behalve een paardenpaspoort en gezondheidscertificaat, moet u onderstaande dingen niet vergeten mee te nemen:

- Eventuele verzekeringsbewijzen van uw paard
- EHBO-doos
- Voer voor de hele reis- en vakantieperiode
- Hooi voor onderweg
- Water- en voeremmers
- Telefoonnummers van dierenartsen onderweg en op de plaats van bestemming
- Adres van een hoefsmid in de buurt van uw vakantiebestemming
- Telefoonnummers Nederlandse ambassade resp. consulaat in land van bestemming

Handige adressen en links

De volgende adressen en links kunnen behulpzaam zijn bij het plannen van de vakantie samen met uw huisdier.

Accommodaties waar huisdieren welkom zijn:

Op veel websites van de grotere organisaties die accommodaties aanbieden kunt u tegenwoordig zoeken naar vakantieverblijven waar uw huisdier is toegestaan. Ook zijn er websites die adressen verzamelen waar dieren welkom zijn. Een paar voorbeelden zijn:

- www.bungalowparkoverzicht.nl/nieuws/vakantie-met-huisdieren
- www.dogsincluded.nl
- www.hondenopvakantie.nl
- <https://toffeplekken.nl/>
- www.vakantie-met-huisdieren.nl

Overige sites met nuttige informatie over reizen met huisdieren:

- www.chipnummer.nl : Op deze website kunt u het chipnummer van uw huisdier invullen en controleren of uw gegevens goed geregistreerd staan. Is dat niet het geval, dan kunt u op deze site ook namen van diverse portalen terugvinden waar u uw dier zou kunnen aanmelden.
- www.esccap.eu : Website met recente informatie over het voorkomen en behandelen van parasitaire ziektes (wormen, teken, hartworm, et cetera) bij huisdieren.
- www.iatatravelcentre.com : Onder Customs, Currency & Airport Information vindt u informatie over invoereisen, ook van dieren.
- www.nederlandwereldwijd.nl : Hier vindt u adressen van Nederlandse ambassades en informatie over reizen.
- www.nvwa.nl/onderwerpen/honden-en-katten/honden-en-katten-meenemen-uit-het-buitenland : Voor informatie over de import van levende dieren naar Nederland.
- http://www.rivm.nl/Onderwerpen/Z/Ziek_door_dier : Op deze website vindt u meer informatie over zoönosen (ziektes die kunnen overgaan van dier op mens).
- www.rvo.nl/onderwerpen/cites/documenten : Hier vindt u informatie over de handel in en het bezit van beschermde dieren en planten of producten die van beschermde dieren of planten zijn gemaakt (CITES).

Natuurlijk kunt u met vragen ook altijd terecht bij uw dierenarts, dierenspecialist of dierenpension.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: juni 2023

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl